

ТИЩУК І.В.

Кандидат економічних наук, доцент

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

innatv78@gmail.com

КАТЕГОРИЗАЦІЯ У ЗЕЛЕНОМУ ТУРИЗМІ: ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У контексті військового конфлікту в Україні зелений туризм має важливе значення як один із можливих шляхів сталого розвитку та підтримки сільських громад, оскільки внутрішні туристи надають перевагу спокійному відпочинку на природі і на сьогодні бажання подорожувати сім'ями стає більш популярним видом відпочинку.

Ключовими факторами, що сприяють активному розвитку зеленого туризму в Україні, постають:

- активізація попиту з боку вітчизняних споживачів на послуги зеленого туризму;
- унікальні природно-рекреаційні ресурси;
- багатогранна історико-культурна та етнографічна спадщина;
- колоритне різноманіття традицій, національних цінностей, народних звичаїв та промыслів різних етногруп сільського населення;
- проведення великої кількості фестивалів та інших розважальних подій;
- вигідне географічне розташування;
- екологічна чистота сільських територій, відсутність екологічно небезпечних та шкідливих для навколишнього середовища і здоров'я людей виробництв;
- наявність потужного житлового фонду у сільській місцевості;
- велика кількість соціально-трудова ресурсів для участі у реалізації проєктів сільського зеленого туризму;
- значні можливості надання спеціалізованих туристичних послуг у сфері рибальства, полювання, проведення екскурсій тощо [2].

Зростаючий інтерес до відпочинку в сільських та фермерських господарствах, збільшення кількості місць для відпочинку, розвиток послуг із харчування, дегустацій та майстер-класів за участю власних крафтових продуктів із географічними назвами, організація івентів із традиційними обрядами та звичаями, обмін знаннями для впровадження органічного землеробства, апі- та іпотерапія тощо, стають популярними тенденціями.

Однак важливо враховувати, що ефективний розвиток зеленого туризму в умовах війни вимагає врахування безпекових аспектів, ретельного планування та співпраці всіх сторін, задіяних у розвитку туристичної галузі.

Отже, важливою умовою при організації зеленого туризму є безпечність послуги, що є ключовою конкурентною перевагою та забезпечує туристу захист його здоров'я з одночасним підвищенням якості послуг сільської гостинності з урахуванням санітарно-гігієнічних вимог та стандартів програми «Українська

гостинна садиба», а також з використанням спеціального знака #Подорожуй Безпечно (Safe travels) (рис. 1) [1].

Рис. 1. Особлива відзнака #Подорожуй Безпечно (*Safe travels*)

Так, Спілка СЗТ України у період з 2017 по 2018 взяла на себе відповідальність за розробку стандартів, що містять вимоги та критерії як системи контролю якості у сфері зеленого туризму. Також передбачено встановлення вимог до компетенції експертів-консультантів (аудиторів), умов використання Знаку та сертифікату, а також визначення правил, процедур і періодичність оцінки відповідності самодекларованих садиб (об'єктів розміщення) вимогам стандарту [3].

Підготовку Програми добровільної категоризації у сфері зеленого туризму «Українська гостинна садиба» та категоризаційних вимог здійснено на підставі Закону України «Про туризм», міждержавних стандартів на туристично-екскурсійне обслуговування та аналогічних стандартів країн-членів Європейської федерації сільського та фермерського туризму EUROGITES (Австрії, Ірландії, Німеччини, Польщі, Угорщини, Швеції, Швейцарії, Чехії).

Вимоги добровільної категоризації розроблені відповідно до вимог ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги», нормативних документів та основних стандартів щодо індивідуальних та колективних неготельних засобів розміщення європейських країн та України.

Основною метою розроблених стандартів є уніфікація вимог, знаків та логотипів, спрощення системи проведення оцінки відповідності для розуміння як надавачами, так і споживачами послуг у сфері зеленого туризму, значення та переваг сертифікованих садиб. Також вони спрямовані на розроблення вимог до процедур проведення інспекційних аудитів на відповідність розробленим критеріям [3].

Об'єднання сільських садиб у сучасну конкурентну мережу туристичного продукту «Українська гостинна садиба» є ефективним кроком на шляху до підвищення якості комплексного обслуговування туристів, а також сприяє розвитку сільських територій в Україні.

Отже, запропонована категоризація, що визначається результатами сертифікації, спрямована на підтримку популяризації відпочинку в селі, на контроль якості послуг сільського зеленого туризму та просування цих послуг на туристичні ринки Європи та світу через стандарти організації СОУ у сфері сільського зеленого туризму «Українська гостинна садиба».

Список використаних джерел: 1. Васильєв. В. З урбанізованого до природного: головні тренди сільського зеленого туризму у 2021 році. URL: https://agroportal.ua/ua/views/blogs/iz-urbanizirovannogo-k-prirodnomu-glavnye-trendy-selskogo-zelenogo-turizma-v-2021-godu/?fbclid=IwAR2OBuh4JG_5rsYCy5fwRwAC0JhB_0TrbEp006dKiJaqAxqPfWhTR3zexgM (дата звернення: 22.01.2024) 2. Тищук І. В. Оцінка основних тенденцій розвитку сільського зеленого туризму в Україні. Науковий журнал «Економічний форум». Луцьк : РВВ Луцький НТУ, 2018. № 4. С. 79–86. 3. Офіційний сайт ГО «Спілки сільського зеленого туризму України». URL: greentour.com.ua (дата звернення: 25.01.2024).